



# ปริญญาคุณวุฒิปันชิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พุทธศักราช ๒๕๕๔

ในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี  
ในพระปรมาภิไธย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว  
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม  
พระราชทานปริญญาคุณวุฒิปันชิตกิตติมศักดิ์แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ

**พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)**

การศึกษาคุณวุฒิปันชิตกิตติมศักดิ์  
สาขาวิชาสังคมศึกษา

**ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ**  
ปริญญาคุณวุฒิปันชิตกิตติมศักดิ์

สาขาวิชานโยบายและการวางแผนสังคม

**ศาสตราจารย์สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์**

ปริญญาคุณวุฒิปันชิตกิตติมศักดิ์  
สาขาวิชาไทยคดีศึกษา

ในนามมหาวิทยาลัยทักษิณ ขอแสดงความยินดีต่อท่านผู้ทรงคุณวุฒิ  
และขอแสดงความชื่นชมในเกียรติคุณซึ่งพร้อมด้วยคุณวุฒิและคุณธรรม  
ของท่านอันเป็นที่ประจักษ์

คำสดุดีเกียรติคุณ  
พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)  
การศึกษาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาสังคมศึกษา  
มหาวิทยาลัยทักษิณ  
วันจันทร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔



พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) เดิมชื่อ ปัน เสน่ห์เจริญ เป็นชาวจังหวัดพัทลุง เกิดที่บ้านนางลาด ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนมัธยมประจำจังหวัดพัทลุง สำเร็จหลักสูตรนักรธรรมเอก และเปรียญธรรม ๔ ประโยค ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เคยได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาครุศาสตร์ จากมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงฆ์ แห่งคณะสงฆ์ไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒

พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) เป็นพระมหาเถระของประเทศไทย ผู้มีผลงานโดดเด่นทางการศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา ได้รับการบรรจุเป็นครูสอนหนังสือระดับประถมศึกษา ครั้งแรกที่จังหวัดระนอง ตั้งแต่บรรพชาเป็นสามเณรเมื่ออายุเพียง ๑๔ ปี เมื่ออุปสมบทเป็นพระภิกษุแล้ว ได้เดินทางไปนมัสการพระบรมธาตุจังหวัดนครศรีธรรมราช และได้ตั้งสัตยาธิษฐานไว้ว่า จะขอถวายชีวิตจิตใจนี้แด่ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ขอมอบกายใจถวายแด่พระพุทธศาสนา จะทำงานให้แก่พระศาสนาจนตลอดชีวิต หลังจากนั้น พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) ได้ตั้งใจศึกษาพระพุทธรูปจนอันจะพึงเล่าเรียน ฝึกปฏิบัติตามข้อปฏิบัติที่ต้องศึกษา ๓ อย่าง ได้แก่ ศีล สมาธิ และปัญญา มุ่งแสวงหาคำตอบรู้จากพระไตรปิฎกจนสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้อย่างแตกฉาน ได้เดินทางจาริกแสวงบุญเพื่อศึกษาสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย และได้เดินทางเพื่อศาสนกิจ ณ ต่างประเทศหลายประเทศ จนก่อให้เกิดประสบการณ์ทางสังคมอย่างกว้างขวาง ด้วยวุฒิภาวะ และ พุทธิปัญญาอันถึงพร้อม พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) ได้เริ่มงานเผยแผ่ธรรมะ โดยเป็นผู้ริเริ่มยื่นแสดงปาฐกถาธรรมแทนการนั่งเทศน์บนธรรมาสน์ ให้ความสำคัญกับการเผยแผ่ธรรมะเป็นที่มคคณะสงฆ์ที่เรียกว่า คณะธรรมทูต ท่านเป็นครูวิชาสังคมศึกษา สอนหน้าที่พลเมือง และศีลธรรม นำเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม มาปรับใช้ในการสั่งสอนอบรม บ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เป็นผู้มึผลงานโดดเด่นในการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีการแสดงปาฐกถาทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เป็นเวลาต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า ๗๐ ปี มีผลงานวรรณกรรมประมาณ ๖๐๐ เรื่อง แถบบันทึกเสียงประมาณ ๕๐๐ ม้วน

โดยเหตุที่พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) เป็นบุคคลที่หาได้ยากยิ่งในสังคม เป็นผู้มึอายุยาวยืนนับถึงป็นี ท่านมีอายุถึง ๙๐ พรรษาเป็นสามเณร ๒ พรรษา อุปสมบทเป็นพระภิกษุ ๗๐ พรรษา มีเวลาในการเผยแผ่ธรรมะเพื่อพัฒนาการศึกษา พัฒนามนุษย์ พัฒนาสังคมอย่างต่อเนื่องและยาวนาน เป็นผู้นำในการแสดงปาฐกถาธรรมทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ เป็นผู้ริเริ่มโครงการโรงเรียนพุทธธรรม โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์ เป็นพระอุปชฌาย์ เป็นเจ้าอาวาสวัดชลประทานรังสฤษฏ์ เป็นหัวหน้าพระธรรมทูต และเป็นเจ้าคณะภาค เป็นพระมหาเถระที่ตั้งใจทำงานอย่างทุ่มเท ยอมอุทิศชีวิตตลอดชีวิตเพื่อการเผยแผ่หลักธรรมทางศาสนา เป็นผู้ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการนำข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรม มาปรับใช้ในการแสดงธรรมโดยใช้ภาษาต่างๆ ที่สามัญชนฟังจะเข้าใจได้ ท่านเป็นพระภิกษุสามัญชนผู้มุ่งพัฒนาตน พัฒนาคณ พัฒนาชาติ และพัฒนามนุษยชาติ ให้สามารถอยู่ร่วมกันเป็นสังคมอย่างสันติ มีผลงานด้านศาสนกิจที่ส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างสร้างสรรค์ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ สภามหาวิทยาลัยทักษิณ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓๑ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ถวายปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาสังคมศึกษา เพื่อเป็นเกียรติประวัติ และเป็นสิริมงคลแก่มหาวิทยาลัยทักษิณสืบไป



เป็นรัฐบุรุษ ด้วยเกียรติคุณที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จนเป็นที่ประจักษ์ยิ่ง

ในช่วงที่ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ต้องเผชิญปัญหาวิกฤติต่างๆ ทั้งจากภายในและต่างประเทศ อาทิ ปัญหาวิกฤติการณ์น้ำมัน ปัญหาการขาดดุลการค้าและการเงินของประเทศ ปัญหาสังคมการเมือง รวมทั้งปัญหาความมั่นคงภายในที่ประดังเข้ามาพร้อมๆ กัน ล้วนส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ได้กำหนดนโยบายและมาตรการหลายอย่างให้เหมาะสม โดยใช้หลักความถูกต้องและชอบธรรมในการแก้ไขปัญหา จนสามารถฝ่าคลื่นลมไปได้อย่างรวดเร็ว

การวางแผนกำหนดนโยบายหลายประการของ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เกิดคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวง เช่น การใช้นโยบาย ๖๖/๒๕๒๓ ซึ่งใช้การเมืองนำทหารเป็นการดับไฟสงครามคอมมิวนิสต์ในประเทศได้อย่างน่าชื่นชม ให้โอกาสคนหนุ่มสาวและนักการเมืองผู้รักชาติ รักประชาธิปไตยได้กลับ



มาเดินบนหนทางแห่งสันติได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ด้านปัญหาเศรษฐกิจปัญหาขาดดุลการค้า ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ได้ตัดสินใจอย่างรอบคอบและกล้าหาญ โดยปรับค่าเงินบาทพร้อมกับปรับปรุงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ทำให้ระบบเศรษฐกิจที่กำลังล้มละลายสามารถแก้ไข

กลับคืนมาได้โดยง่าย

นโยบายที่ส่งผลดีต่อภาคใต้โดยตรง คือการสร้างสะพานติณสูลานนท์ เพื่อเชื่อมต่อด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว การคมนาคม การสานต่อทางวัฒนธรรม ระหว่างภาคใต้ตอนล่างกับภาคใต้ตอนบน



นโยบายการสร้างท่าเรือน้ำลึกเพื่อขนถ่ายสินค้าระหว่างประเทศ ให้พัฒนาไปสู่ระดับนานาชาติ นโยบายส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาภูมิปัญญาแก่ลูกหลาน มีการจัดตั้งกองทุน มูลนิธิเพื่อการศึกษาหลายสถาบันในภาคใต้ และมีหอสมุดที่ได้มาตรฐานหลายแห่ง นโยบายการอนุรักษ์วัฒนธรรม ฯลฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นผู้มีความภูมิใจในวัฒนธรรมและศักดิ์ศรีของความเป็นคนภาคใต้ โดยการพูดภาษาไทยถิ่นใต้เสมอในโอกาสอันเหมาะสม จนได้รับการยกย่องให้เป็น “ยอดคนดีศรีทักษิณ”

ด้วยเหตุที่ ๒ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นรัฐบุรุษที่มีประวัติอันสง่างาม เป็นสุภาพบุรุษที่มีความซื่อสัตย์ และมีคุณธรรม เป็นผู้ที่ยึดมั่นรักษาความมั่นคงของชาติและราชบัลลังก์ มีคุณูปการอันอเนกอนันต์ต่อประเทศชาติ ควรแก่การสรรเสริญให้ปรากฏ สภามหาวิทยาลัยทักษิณ จึงมีมติให้ได้รับพระราชทานปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานโยบายและการวางแผนสังคม เพื่อเป็นการประกาศเกียรติคุณสืบไป

คำประกาศเกียรติคุณ  
ศาสตราจารย์สุธิวังศ์ พงศ์ไพบุลย์  
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาไทยคดีศึกษา  
มหาวิทยาลัยทักษิณ  
วันจันทร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔



ด้วยสภามหาวิทยาลัยทักษิณ ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ได้มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นสมควรให้ ศาสตราจารย์สุธิวังศ์ พงศ์ไพบุลย์ ได้รับพระราชทานปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาไทยคดีศึกษา ในฐานะที่เป็นผู้มีความรู้ด้านไทยคดีศึกษา โดยเฉพาะภาคใต้เป็นอย่างดี ได้ใช้ความรู้ความสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อมหาวิทยาลัย ต่อภาคใต้ และต่อสังคมทั่วไป นอกจากนี้ยังเป็นนักบริหารจัดการที่มีความสามารถทางนโยบายและการวางแผน เป็นผู้มีความคิดริเริ่มและมีวิริยะมุ่งมั่นสูงในการพัฒนาสถาบันทักษิณคดีศึกษา และเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยแห่งนี้ให้เจริญก้าวหน้า จึงเป็นบุคคลที่ควรแก่การยกย่องเกียรติคุณและเป็นแบบอย่างที่ดียิ่ง

ศาสตราจารย์สุธิวังศ์ พงศ์ไพบุลย์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ.๒๔๗๔ ที่ตำบลตะเคียนชะอำ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา สำเร็จการศึกษาประโยคครูประถมศึกษาศึกษาจากโรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประโยคครูมัธยมศึกษาจากโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมวังจันทร์เกษม ปริญญาตรีสาขาวิชาการมัธยมศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๓ และประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะภาษาและวรรณคดีไทย จากสถาบันการศึกษาเดียวกันเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๘



ศาสตราจารย์สุธิวังศ์ พงศ์ไพบุลย์ เริ่มรับราชการเป็นอาจารย์ประจำกรมการฝึกหัดครู เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๔ และได้ย้ายมาเป็นอาจารย์ที่วิทยาลัยครูสงขลาในปีเดียวกัน หลังจากนั้นจึงโอนมารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๖ ซึ่งต่อมาวิทยาลัยได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และเป็นมหาวิทยาลัยทักษิณในปัจจุบัน ศาสตราจารย์สุธิวังศ์ พงศ์ไพบุลย์ ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ระดับ ๑๑ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๕ และเกษียณอายุราชการเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๙ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันทักษิณคดีศึกษา

ศาสตราจารย์สุธิวังศ์ พงศ์ไพบุลย์ เป็นนักวิชาการและนักบริหารที่มีความรู้ความสามารถสูงและได้ใช้ความรู้ความสามารถสร้างผลงานที่เป็นคุณประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและสังคมโดยส่วนรวม ในด้านวิชาการ เป็นผู้ที่มีนิสัยใฝ่รู้ รักการศึกษาค้นคว้าในวิชาการเกือบทุกแขนง โดยมีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษทางด้านภาษาไทย วรรณคดีไทย คติชนวิทยา และไทยคดีศึกษาโดยเฉพาะภาคใต้ จนเป็นที่ยอมรับและยกย่องของนักวิชาการและบุคคลทั่วไปอย่างกว้างขวาง ได้ผลิตผลงานทางวิชาการที่มีคุณค่า ที่สำคัญยิ่งคือเป็นผู้ริเริ่มและเป็นประธานในการจัดทำ “สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้” โดยการระดมนักวิชาการ รวมจำนวนกว่า ๒๐๐ คน ร่วมกันเขียน ซึ่งได้จัดทำสำเร็จและพิมพ์เผยแพร่เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๙ เป็นผลให้นักวิชาการในภูมิภาคอื่นๆ ทั่วประเทศเห็นความสำคัญของการจัดทำสารานุกรมวัฒนธรรมไทย และได้มีการรวมกลุ่มนักวิชาการในแต่ละภาคจัดทำสารานุกรมวัฒนธรรมขึ้นครบ



ทั้ง ๔ ภาค นอกจากนั้นยังเป็นผู้ริเริ่มและเป็นประธานในการจัดทำ “พจนานุกรมภาษาถิ่นใต้” พิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๔ ผลงานต่างๆ เหล่านี้เกิดประโยชน์อย่างไพศาลต่อการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการ นิสิตนักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป อาจกล่าวได้ว่า ประวัติศาสตร์ภูมิปัญญาไทยภาคใต้ปัจจุบันจะสมบูรณ์ไม่ได้ถ้าไม่มีชื่อของท่าน

ศาสตราจารย์สุธิวศ์ พงศ์ไพบูลย์ เป็นผู้มืบทบาทสำคัญในการบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้า ได้ทุ่มเทเวลาในการพัฒนางานอย่างจริงจังและเต็มความสามารถ ได้คิดริเริ่มจัดตั้ง “ห้องวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้” ขึ้นที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๒ ซึ่งต่อมาได้เสนอแผนจัดตั้งเป็น “โครงการศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้” และพัฒนาเป็น “สถาบันทักษิณคดีศึกษา” เมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๓ ด้วยการยึดมั่นในคติที่ว่า “กุศลปรุ้งแต่งกรรม วัฒนธรรมปรุ้งแต่งคน” ทำให้สถาบันแห่งนี้ได้พัฒนาก้าวหน้าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางของชาวไทยและชาวต่างประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นผู้วางรากฐานการจัดการศึกษาทางไทยคดีศึกษาภาคใต้ โดยคิดริเริ่มจัดทำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา ซึ่งเปิดสอนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๘ มาจนถึงปัจจุบัน หลังจากเกษียณอายุราชการ ศาสตราจารย์สุธิวศ์ พงศ์ไพบูลย์ ยังช่วยเหลืองานของราชการอย่างต่อเนื่อง เช่น เป็นผู้จัดทำหลักสูตรและเป็นประธานกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษาของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นผู้พัฒนานักวิจัยและงานวิจัยในฐานะเมธีวิจัยอาวุโส สาขา





สังคมศาสตร์ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เป็นกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาปรัชญา เป็นต้น

ด้วยเหตุที่ ศาสตราจารย์สุธินันท์ พงศ์ไพบุลย์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีคุณธรรม และได้สร้างผลงานเป็นคุณูปการต่อมหาวิทยาลัย สังคมภาคใต้ และประเทศชาติ จึงได้รับการยกย่องเกียรติคุณจากสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ หลายแห่ง ทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ สภามหาวิทยาลัยทักษิณจึงได้มีมติให้ ได้รับพระราชทานปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาไทยคดีศึกษา เพื่อเป็นการประกาศเกียรติคุณสืบไป

